

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดของศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”
ประจำเดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๓/๒)

โรคเมล็ดด่าง

ในช่วงนี้ นาข้าวส่วนใหญ่อยู่ในระยะออกรวงซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมสำหรับการระบาดของโรคเมล็ดด่าง สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวหมั่นสำรวจแปลงนาและเฝ้าระวังการระบาดของโรคเมล็ดด่าง

สาเหตุ เชื้อรา *Curvularia lunata* (Wakk) Boed.
Cercospora oryzae I.Miyake.
Helminthosporium oryzae Breda de Haan.
Fusarium semitectum Berk & Rav.
Trichoconis padwickii Ganguly.
Sarocladium oryzae Sawada.

ลักษณะอาการของโรค

อาการในระยะออกรวงพบแผลเป็นจุดสีน้ำตาลหรือดำที่เมล็ดบนรวงข้าว บางส่วนก็มีลายสีน้ำตาลดำ และบางพวกมีสีเทาปนชมพู ทั้งนี้เพราะมีเชื้อราหลายชนิดที่สามารถเข้าทำลายและทำให้เกิดอาการต่างกันไป การเข้าทำลายของเชื้อรามักจะเกิดในช่วงดอกข้าวเริ่มโผล่จากกาบหุ้มรวงจนถึงระยะเมล็ดข้าวเริ่มเป็นน้านม และอาการเมล็ดด่างจะปรากฏเด่นชัดในระยะใกล้เก็บเกี่ยว โรคนี้สามารถระบาดได้กว้างขวางและรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตและคุณภาพข้าวเป็นอย่างมาก

อาการของโรคเมล็ดด่าง

การแพร่กระจาย

โรคเมล็ดด่างพบมากในนาชลประทาน ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มักพบระบาดในระยะข้าวให้รวงจนถึงใกล้เก็บเกี่ยว โรคเมล็ดด่างเป็นโรคร้ายแรงโรคหนึ่ง พบได้เป็นประจำทุกฤดูปลูก โดยเฉพาะเมื่อข้าวกำลังออกรวงแล้วฝนตกความชื้นในนาค่อนข้างสูง และข้าวต้นเดี่ยวที่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนสูง และพบระบาดแพร่หลายในข้าวนาปรัง เชื้อราสาเหตุโรคสามารถแพร่กระจายไปกับลม ติดไปกับเมล็ด และสามารถแพร่กระจายในยุ่งฉางได้อีกด้วย

การป้องกันและกำจัด

๑. ควรเผ่าระวังการเกิดโรคถ้าปลูกข้าวพันธุ์ที่อ่อนแอต่อโรคนี้ เช่น สุพรรณบุรี ๖๐ สุพรรณบุรี ๙๐ พิษณุโลก ๒ และข้าวเจ้าหอมคลองหลวง ๑
๒. ใช้เมล็ดพันธุ์จากแปลงที่ไม่เป็นโรค
๓. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อราก่อนปลูก เช่น คาร์เบนดาซิม หรือ แมนโคเซบ ในอัตรา ๓ กรัม/เมล็ดพันธุ์ ๑ กิโลกรัม
๔. ในระยะที่ต้นข้าวตั้งท้องใกล้ออกรวงเมื่อพบอาการใบจุดสีน้ำตาลที่ใบธง และโรคกาบใบเน่า ถ้ามีฝนตกชุก ควรวางมาตรการป้องกันแต่ต้นมือ โดยพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล โพรพิโคนาโซล + ไดฟีโนโคนาโซล หรือ โพรพิโคนาโซล + โพรคลอราซ หรือ คาร์เบนดาซิม + อีพ็อกซีโคนาโซล หรือ ฟุซิทราซอล หรือ ทีบูโคนาโซล หรือ โพรคลอราซ + คาร์เบนดาซิม หรือ แมนโคเซบ หรือ คาร์เบนดาซิม + แมนโคเซบ อัตราตามที่ฉลากระบุ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด

โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕

<http://www.trat.doae.go.th>

E-mail: trat@doae.go.th

ผู้จัดทำ: นางสาวลำยอง ศรีบผา ที่ปรึกษา: นายวินัย ชัยนิตย์